

COOPERATIVES

INS LLUÍS DE PEGUERA
EE – BATXILLERAT

Viure és cooperar

- **Vivim en societat** i per subsistir i realitzar-nos ho fem **amb relació a les altres persones.**
- Agrupar-se per fer front a les **necessitats** ha estat una constant al llarg de la història de la humanitat i és difícil imaginar activitats essencials per a la **supervivència** com ara l'obtenció d'aliments, la construcció d'habitatges o la criança i la cura de les persones sense l'ajuda mútua i la **coparticipació.**
- Totes les **societats són el resultat de la cooperació** entre les persones i **les pràctiques cooperatives han existit sempre.**

Viure és cooperar

Etimologia: del llatí *operare*, que significa *fer, produir o realitzar amb*. Cooperar és doncs, produir alguna cosa de manera conjunta.

Cooperar: Prendre part amb altres en una obra feta en comú.

Diccionari de la llengua catalana. Institut d'Estudis Catalans.

La cooperació és la posada en comú de mètodes per assolir uns objectius que satisfacin les necessitats del col·lectiu.

- En la cooperació **l'èxit d'un depèn sempre i en tota manera de l'èxit dels altres**, es treballa unint esforços i aprofitant els diferents talents de cada integrant del grup, i es diferencia de la competència en el fet que en aquesta es treballa de forma independent i isolada per tal d'assolir un objectiu abans que ho faci un altre individu.

Què és una cooperativa?

Una cooperativa és una **empresa basada en la lliure associació de persones amb l'objectiu de millorar les seua situació econòmica i social i la del seu entorn.**

- **Posen els interessos col·lectius per damunt de tota idea de benefici particular.**
- **Qualsevol activitat econòmica es pot organitzar a través d'una cooperativa.**
- **Basades en els valors d'autoajuda, autoresponsabilitat, democràcia, transparència, igualtat, equitat i solidaritat.**

Què és una cooperativa?

Característiques de l'empresa cooperativa

Hi ha tres aspectes fonamentals pels quals les cooperatives es diferencien de les altres empreses:

1. **El propòsit:** *satisfer les necessitats comunes de les persones sòcies.*
2. **L'estructura de control:** es regeixen pel principi “*una persona, un vot*” i no el sistema d'un vot per acció utilitzat per les empreses de capital.
3. **L'assignació del lucre:** *Inverteixen una part significativa dels seus guanys a fer sostenible el projecte empresarial, a millorar el servei als membres i promoure el benestar de les seves comunitats.*

Què és una cooperativa?

Tipus de cooperatives:

N'hi ha de **molts tipus** i les podem trobar **en** pràcticament **tots els sectors de l'economia**. Es poden agrupar en funció de l'activitat que realitzen i de la seva estructura empresarial.

- **Segons la seva activitat:** poden ser agràries, de treball associat, de consum, d'habitatge i de serveis. D'aquestes darreres cal destacar les d'ensenyament, salut i serveis financers.

- **Segons la seva estructura:** depenent del grau de complexitat poder ser de primer o segon grau (que agrupen a varies cooperatives) o grups cooperatius, en els quals es poden combinar fórmules cooperatives amb d'altres tipus.

Què és una cooperativa?

Els principis cooperatius:

Revisats per l'Aliança Cooperativa Internacional, els [principis cooperatius](#) es mantenen pràcticament igual que el 1844 i estan acceptats internacionalment com la base de les cooperatives.

1r. Adhesió voluntària: organitzacions voluntàries (les sòcies i els socis són els qui prenen la decisió de formar-ne part.).

2n. Gestió democràtica: organitzacions gestionades democràticament pels seus socis i sòcies, que participen activament en la fixació de les polítiques d'actuació i en la presa de decisions.

3r. Participació econòmica: cal aportar un capital, que es fixa als estatuts i que es gestiona de manera democràtica.

4t. Autonomia i independència: organitzacions autònomes, gestionades pels seus socis i sòcies, que han de mantenir la llibertat de controlar el seu propi destí.

Què és una cooperativa?

Els principis cooperatius:

5è. Educació, formació i informació: proporcionen educació i formació als socis i sòcies i als treballadors perquè puguin contribuir al desenvolupament de les seves cooperatives d'una manera eficaç. També promouen la cultura cooperativista pel conjunt de la societat.

6è. Cooperació entre cooperatives: serveixen als seus socis i sòcies d'una manera eficaç i enforteixen el moviment cooperatiu treballant conjuntament mitjançant estructures locals, nacionals, regional i internacionals.

7è. Interès per la comunitat: les decisions que prenen han de ser responsables amb l'entorn en què està situada i promoure la participació en el desenvolupament de la comunitat.

Catalunya, territori de cooperatives

- A Catalunya el **moviment cooperatiu** va ser molt intens durant la **segona meitat del segle XIX**. Algunes de les més antigues són la Companyia Fabril de Teixidors a Mà, fundada a Barcelona el 1845, l'Obrera Mataronenca, de filats i teixits, fundada a Mataró el 1864 i l'Econòmica Palafrugellenca, de consum, fundada a Palafrugell el 1865.

- Moviment perquè va **generar tota una cultura cooperativa** que ha tingut un pes molt important en la creació del **teixit social**. Moltes de les cooperatives tenien la seva biblioteca, teatre, coral, organitzaven activitats culturals, espais d'educació, balls, excursions i tota aquesta activitat va anar involucrant molta gent, vinculant persones entre sí i amb l'entorn.

- L'empremta del moviment cooperatiu es pot seguir a moltes poblacions i barris de Catalunya.

<http://www.cooperadorsdemataro.coop/>

<http://sants.coop/>

El cooperativisme avui

- Les empreses cooperatives actualment constitueixen un ***model empresarial competitiu i altament eficient*** a l'hora de fer front a situacions de recessió, gràcies al seu ***comprimís amb l'entorn, a la implicació de les persones que en són sòcies*** i a la solidaritat entre cooperatives.
- Perfectament adaptades als nous corrents socials i empresarials, les cooperatives ***promouen l'ocupació estable, la innovació, l'arrelament al territori i el desenvolupament local.***
- Per veure quina és la situació de les cooperatives a nivell mundial, suggerim el visionat del següent vídeo:

Les cooperatives al món. Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya
<https://www.youtube.com/watch?v=OV8TAngL8a0>

A Catalunya...

... hi ha més d'un milió de persones vinculades al cooperativisme.

...el 15% de la població pertany a alguna cooperativa.

...hi ha prop de 5.900 cooperatives que generen 48.000 llocs de treball

Com es posa en marxa una cooperativa?

Això dependrà de la seva tipologia, però a grans trets, el procés per crear una cooperativa té les següents fases:

- Elaboració del ***Pla d'empresa*** o disseny del projecte, que defineix els *objectius i la seva viabilitat*.
- Redacció dels ***estatuts i el règim intern*** de la cooperativa.
- Registrar la cooperativa al ***Registre Territorial de Cooperatives*** (RTC) i atorgar-li una ***personalitat jurídica provisional***.
- Celebració de ***l'assemblea general*** de persones sòcies de la cooperativa, on ***s'aproven tots els documents elaborats prèviament***.
- ***Presentació notarial*** de tota la ***documentació oficial*** i de les ***aportacions al capital social***.
- ***Donar d'alta a l'Agència Tributària*** les activitats que realitzarà la cooperativa.
- ***Lliurament de tota la documentació al RTC***, que inscriurà la nova cooperativa al registre corresponent.
- ***Donar d'alta la cooperativa a la Seguretat Social*** per obtenir un compte de cotització i poder establir relacions laborals.